

UITSTAP

DE WURFT EN DE MAAT TE MOL

Zaterdag 24 maart 2002

Het is koud als we in Leuven vertrekken. Rijm op het gras en een lichte nevel over de velden. Slechts 3° C maar zonnig en bijna geen wind. Vlotjes geraken we in Mol en na wat zoekwerk, over al die verschillende kanalen en bruggen, vinden we de afspraakplaats. Stilletjes aan komen ook de plaatselijke vogelaars aan en als ook de twee wagens vanuit Tienen toekomen, kunnen we op stap.

Voormiddag in De Wurft

De Wurft is een lappendeken van naaldbossen en weiden, regelmatig onderbroken door grachten en beekjes. Al snel noteren we een stel typische bosbewoners als Goudhaantje, Koolmees, Pimpelmees, Zwarte Mees, Kuifmees, Matkop en Staartmees. Erg opvallend zijn de tientallen Sijsjes, rusteloos hippend tussen de hoge twijgen, kwetterend. We horen zowaar hun zang al zijn dit hier geen broedvogels. Ook de Zanglijster laten zich horen en zelfs de Geelgors, die hier eerder zeldzaam is. Tjiftjaf en Roodborst lijken overal aanwezig. Een Grote Bonte Specht laat zich bewonderen op een dode boom en in de verte laat de Zwarte Specht z'n typische geroffel horen. Maar er zijn ons Haviken beloofd. We laten ons nog even afleiden door Schrijvertjes op het water : die zien we in Vlaams Brabant niet meer zo dikwijls, want ze zijn erg vervuilingsgevoelig.

We komen bij de 'Havikwei'. Eerst is er opwinding. Een grote roofvogel zittend in de bosrand, links van die grote Canadapopulier : ... het blijkt slechts een dode tak te zijn. Een paar Buizerds en wat Vinken vullen onze lijst aan tot plots... Havik !

Snel, maar niet altijd even atletisch, wordt het beekje overgestoken om vanuit de weide een beter kijkpunt te hebben. En een spektakel wordt het wel : twee Haviken cirkelen vrij hoog. De thermiek drijft hen geleidelijk naar de wolken toe. Toch krijgen we een luchtballet te zien van zweefvluchten en stootduiken. We worden gewezen op de langere staart en de zeer lichte borst, zodat we het vliegbeeld zullen onthouden. Nog een tweetal exemplaren passeren achtereenvolgens afgewisseld met een paar Buizerds en een Sperwer. Aan de overzijde van de open plek wordt nog een Boomleeuwerik gedetecteerd. Maar het is al vrijwel middag en op de terugweg zien we nog een gemengde groep met Keep en Vink, een groep van wel 20 tot 30 vogels foeragerend op de grond en in de lage takken en nog meer Sijsjes en Geelgors. Terug aangekomen bij de auto's wordt Jan, onze gids, bedankt voor de rondleiding en zo zijn we weer onder ons.

We nestelen ons op het terras van herberg 'De Witte Haas', uit de wind, en laten ons verwarmen door een freel zonnetje. En zelfs dan gaat het vogelkijken verder. Enkele Aalscholvers vliegen in formatie over en twee Buizerds op korte afstand bewijzen ons dat ook zij kunnen 'bidden'. Een mooi gezicht. Spijtig dat we van hieruit die Haviken niet kunnen zien. Een Geelgors op de draad trekt even later de aandacht. Toch eventjes de hemel afspeuren en ja hoor, weer Havik.

In het zonnetje, op het terras, bij een lekkere kom soep kunnen we enthousiast genieten van niet minder dan vier Haviken ! Die cafébaas moet wel gedacht hebben van "Wat een raar volkje met hun laarzen en verrekijkers".

Langs de Grote Zandput

Jef Sas, de gids voor de namiddag, komt ons oppikken. We rijden naar een eerste plas, een oude zandwinningsput, gekend onder de naam 'De Grote Zandput'. We moeten maar even van de weg af en daar wacht ons een reeks waarnemingen : Aalscholver, Krakeend, Tafeleend, Nijlgans, Dodaars, Fuut, Blauwe Reiger, Stormmeeuw, Kleine Mantelmeeuw en een paar Scholeksters. Vanuit het riet horen we het 'varkensgekrijs' van Waterral.

Jef situeert het op een meegebracht plannetje : Mol, bekend om zijn witte zand, wordt langzaam aan één grote plas. Verschillende putten zullen nog uitgegraven worden en de oude putten krijgen als nabestemming natuur of zachte recreatie. Zo worden nieuwe kansen geschapen voor bvb. Roerdomp en Woudaapje.

Namiddag in De Maat

De Maat is een oud kasteelpark. Een gedeelte is publiek wandelpad, maar het gesloten gedeelte is interessanter. Vijvers, weiden en bos wisselen af. Via een systeem van grachten kan de waterhuishouding geregeld worden. Drukdoende Boomklevers en Boomkruiper zetten ons op weg. Ook Zwarte Specht laat zich horen. Via verschillende poortjes komen we in het gesloten gedeelte. Een hele sleutelbos wordt tevoorschijn getoverd : "Welke sleutel is dat weer ?"

Op een eilandje temidden de grote vijver liggen de palen klaar om een nestplaats voor Visarend op te richten. Hij wordt hier regelmatig waargenomen en hopelijk staat het nieuwe nestplatform hem aan.

Op en bij de vijver zien we enkele eerder courante soorten : Meerkoet, Wilde Eend, Kuifeend, Krakeend, maar ook Casarca en Brandgans. We krijgen eveneens Witgatje in de kijker en horen onze eerste Fitis van het jaar. Dan komen we bij de kijkhut. Je hebt er een prachtig uitzicht, maar veel vogels waren er niet : wat Smienten in de verte. Gelukkig laat ook IJsvogel zich verrassen. Wat verderop laat Kleine Bonte Specht zich horen, maar niet zien.

Maar dan kent hij ons niet goed : bij de derde of vierde maal hebben we hem of liever haar beet : een mooie waarneming van deze zeldzamere specht, een vrouwtje.

Op een kleinere plas omgeven door bomen, rusten een paar Canadese Ganzen. En dan krijgen we een zeldzaam staaltje van dierengedrag te zien. Eén der ganzen legt zich zijdelings plat op het water, de nek uitgestrekt ... als dood. Even later volgt de tweede gans dit voorbeeld. Voor ons, op slechts een tiental meter, dobberen twee schijn-dode vogels !

Wat later komen we in een met bomen omgeven wei. We horen er Kievit en zien ze duikelen met hun 'flapvleugels'. Een paartje Torenvalken komt eens naar ons kijken. We kunnen ze uitstekend observeren in onze telescopen. De paarden (Fjorden) die hier mogen beheren, poseren graag voor de foto en wat verder vluchten twee Reeën met grote sprongen het bos in. Jef tovert uit een oude boomstronk een Alpenwatersalamander te voorschijn, een vrij zeldzaam beestje. Op de terugweg horen we nog een Wulp roepen.

Toch wel een schitterend gebied dat goed beheerd wordt. We bedanken Jef voor de fijne dag en rijden voldaan weer naar huis.

Pol Uytterhoeven